

Horens

Ze heten niets voor niets Wiltshire **Horns**. Bij de rammen kunnen ze uitgroeien tot machtige horens met meerdere windingen. De oaien hebben kleinere elegante horens.

Waarom horens

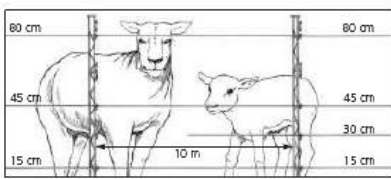
Schapen zijn van oorsprong gehoorned. Horens zijn bedoeld ter verdediging en ook wel als pronkmiddel, met name tijdens de balts, als er om een vrouwtje geconcurrereerd moet worden. Gehoornde schapen zijn vaak prachtig om te zien. Horens roepen vaak ontzag op en ook bewondering. Door de eeuwen heen hebben mensen horens gebruikt als symbool van gezondheid, macht en viriliteit.

Bij productierassen zijn horens niet meer zo gewenst. Alle hoornloze rassen zijn door de mens tot hoornloosheid gefokt. Hoornloosheid berust genetisch op één gen. Bij Britse rassen wordt soms de term 'polled' of 'poll' gebruikt, dat betekent dat het een hoornloze variant is op een bestaand ras, bijv. links de Dorset Horn en rechts de Poll Dorset.

Voor- en nadelen

Horens zijn behalve mooi om te zien ook handige handvaten, maar er kleven ook wel wat nadelen aan. De 'handvaten' zijn kwetsbaar. Je kunt een schaap er wel aan vasthouden, maar je moet dat wel met beleid en zachte hand doen. Daarnaast kunnen gehoornde schapen in hekwerken verstrikt raken. Met name schrikdraadnetten zijn uit den boze. Maar er zijn gelukkig voldoende alternatieven, zoals: (v.l.n.r.) schrikdraad, zwaar ursusgaas en harmonicagaas. (Zie verder hieronder: de anatomie)

Horens bij rammen, oaien en lammeren

De stoot van een volwassen ram, en zeker van een gehoornde ram, is krachtig. Gelukkig zijn de meeste Wiltshire Horn rammen vrij rustig. Toch dien je een ram altijd in de gaten te houden. Het beste is om een ram te negeren en geen oogcontact te zoeken. Natuurlijk zijn er uitzonderingen en zijn er rammen die alleen maar geknuffeld willen worden, maar het blijft een uitzondering. Het is vaak beter om niet te proberen maatjes met een ram te worden door hem bijv. tussen de horens te kriebelen. Hij vindt dat beslist erg prettig, maar het versterkt ook de 'ram-reflex'. Een ram heet niet voor niets een ram, omdat een ram gewoon af en toe rammen moet. Dat is niet per definitie agressief gedrag, het is meer een onbedwingbare impuls. Soms moet een omheiningsspaar het ongeden. Maar als een ram gezelschap heeft van tenminste één soortgenoten, ongeacht leeftijd of sekse en als hij voldoende ruimte en voeding heeft, dan zal hij zich over het algemeen netjes gedragen.

Er zijn niet veel schapensoorten waarbij de vrouwelijke exemplaren horens hebben, maar Wiltshire Horn dames hebben ze wel. Ze zijn kleiner dan die van een ram en hebben een elegante ronding naar achteren.

Bij de geboorte zie je al aan de plekken op het kopje van het lammetje of het een oitje of een rammetje is. Al binnen enkele dagen steken de eerste puntjes al uit de schedeltjes. De hoorns van hele jonge dieren zijn nog erg zacht. Maar et enkele maanden wordt de horens steviger en harder. *Rammetje van 1 dag ->*

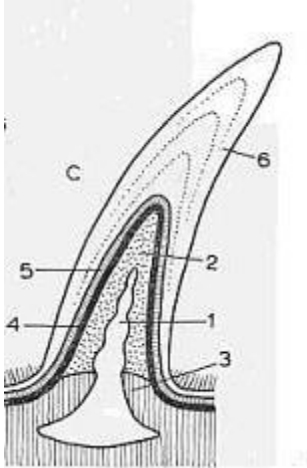

De Anatomie

Wiltshire Hornschapen behoren tot de holhoornige, net zoals bij runderen en geiten.

De horens groeien vanaf het eerste levensjaar geleidelijk uit zonder ooit afgeworpen te worden. Een hoorn bestaat uit een uitgroeiing van het voorhoofdsbeen, de zogenaamde "beenpit" of "hoornpit", die bekleed is met beenvlies, lederhuid en opperhuid die stevig met elkaar verbonden zijn (zie afbeelding). Bij het jonge lam vormen ter plaatse vanuit de huid de horens. Verwijdert men een schijfje huid (van circa 1 cm diameter), dan ontwikkelt zich geen hoorn. De beenpit bestaat uit botweefsel met luchtkamers.

De horens zijn levend. Om een levende beenpit zitten bloedvaten en zenuwen en aan de buitenkant is er een verhoornde laag. Aan de basis van de hoorn kan men de temperatuur van het dier voelen. Holten in de beenpit staan in verbinding met de neusholtes.

Doorsnede van een holhoornige

1 = voorhoofdsholte

2 = bot

3 = de rozenstok en de verdikking erboven de rozenkrans

4 = lederhuid

5 = slijmlaag

6 = de sterk ontwikkelde hoornschede

(Via tomvangelder.antrovista.com/hoorn-en-geweidragers-giraf-edelhert-en-gnoe-47m56.html overgenomen uit De Gaay Fortman et al.)

De snelheid van de hoornproductie is niet het gehele jaar constant; variatie in stofwisselingsactiviteit veroorzaakt door dracht, ziekte of voedingstekorten laat zijn sporen na in de vorm van insnoeringen in de hoorns (hoornringen). In de laatste weken van de dracht en aan het begin van de lactatie is de hoornproductie verminderd.

Volkssport in o.a. China, Afghanistan en Uzbekistan: rammengevechten

